

JAN KLECANDA

MALOMĚSTSKÝ APOŠTOL.

KUS HISTORIE Z MALÉHO MĚSTEČKA.

"Prolongovat?" vzkřikl Sachsl jako vzpružinou vymrštil se do výše. V očích blýsklo se mu divokou radostí a ta tam byla jeho poníženost. "Prolongovat? Co to pány napadlo? Kdy byla řeč o prolongaci, pane Vávra a pane Bílek, kdy? Ani slova jsme o ní nemluvíli! Peníze musím mít, peníze! Jako na smilování čekám na každý krejear, a vy platit musíte!"

"Počkejte, sousede — a nekřičte tak." vskočil mu do řeči purkmistr Jarolímek. "Dohodneme se přece nějak —"

"A o čem bych se já s pány dohodoval?" trochu mírněji již mluvil Sachsl. "Páni mi nejsou nic dlužní a tu s tím nemají co dělat."

"Nemáme, nemáme — ale myslíme, že sousedské dohodě budete přece přistupen?"

"Nemohu, velebný pane! Jak bůh nade mnou, nemohu! Sám před bankrotem stojím, jak jsem se do toho svou dobrotou zatáhl. A později, nepřinesu-li svým věřitelům hotové peníze, jsem kaput, bůh ví, že kaput! Krvavě slzy bych plakal při pomýšlení, co z toho vzejde!"

"No, no, snad nebude tak zle?"

"Zle bude, zle, vzácný pane měšťanost! Už to mám všechno připraveno — tadyhle ve stolků a zítra to dám advokátu. S krvavějším srdcem — ale není pomoci. Bůh ví, že není! Člověk musí hájit sám sebe a svou kůži. Konec bližší —"

"Dobře, dobře," přerušil jeho heřkavání farář. "Když nemůžete čekat, nemůžete. A soused Vávra a Benák musí platit!"

"Tak, tak! Platit — to je slovo, velebnosti! Čekal bych rád, ale nejde to."

"Právě proto přicházíme, abychom vám ušetřili bolest i rozpaků," řekl farář chladně. "Dejte sem směnky! Vyplatíme je."

Vávra i Benák zůstali jako zkamenělí, Jarolímekovi již tušili, že má farář cosi za lubem, spokojeně se usmívali. Sachsl vyvalil na mluvčího oči a zbledl. Nemohl a nechtěl věřit sluchu. Kořist, již měl tak pěkně zatažen, že by mu měla uniknouti?

"Nu, neděvejte se, jako byste byl spadl s měsíce! Dejte sem směnky a my vám dáme vaše peníze," řekl farář důrazně, odloživ přátelskou masku.

Sachsl chtěl cosi namítati, ale pohlednuv na tvář svého protivníka, pochopil, že bylo by vše marno.

"Tak zaplatit? Zaplat pán bůh!" zajásal strojeně. "Ani jsem se nenadál. Ale odlehčí se mi a není ani třeba všechno majetnou. Něco může zůstat viset!"

"Všecko do krejearu! Kdo zůstává viset, tomu se časem může klička zadržnouti," pšíně řekl purkmistr.

"Jak pánové poroučí! Tim lip pro mne, tím lip!" radoval se na oko Sachsl a vida nezbytí, otevřel zásuvku svého stolků, z ní vyndal několik smének. Nervosně se chvějící ruce křehovitě prohrabávaly se v papírech, a nimně se takto těleso loučil. Konečně vida, že jich už neudrží, položil je na stůl. Stůl přemáhaje v sobě vztek a lítost, jež jim lomcovaly, rozkládal osudné papírky. Šině tak zamyšleně heky zvolna, aby se vyznamenal a toho čístejšího překvapení a náhradu dechu.

"Pane purkmistré!" prosil farář. "Přepočítejte to s tím, jak s tímí ciframi nerad —"

"Osmáček stovčích! Osmáček!" vítězoslavně křikl Sachsl, doufaje, že vysoká cifra v posledním chvíli ještě odstraní navízané prostředky. Led pan farář jen trochu zamrkal a již tahal z kapsy sábitou tabučku.

"Shoduje se?" obrátil se na purkmistra, jenž v rozčilení ne mohl se dopřítatí, až Vávra skom mu vsadil papírky a rozčarován rukou.

"Shoduje se!" divnědí.

"Tak — takle to je tedy vaše a to vše naše." řekl farář vyčkávaně na stůl. Ale hned přikryl je rukou a dotal: "Ale náze by

ste mohl sleviti z toho, co jste na úrofech vydělil?"

"Velebný pane!" vyskočil Sachsl jako hadem uštknut. "Zdráv ať se z místa nehnu a bůh ať mne největšími tresty stihá, nejsou-li to všechno poctivě vynaložené peníze! Kde bych já vzal — malý kramář! Sám musím se dlužit, abych svým přátelům mohl vypomoci, a mne dluží ti velez, jako koho jiného. Krejcarem nemohu dolů, své vlastní děti bych okradil!"

"Nu, dobrá, dobrá! Toho my na vás nežádáme, abyste ještě své děti okradal," odbyl ho farář zcela klidně, nedávaje se másti pláštivým tonem kupčeka. "Však pro budoucnost je vašemu přátelskému pomáhání konec!"

Bez dalších řečí, nehlaje na Sachslovo švadroneční, farář svínil směnky a strčil je do kapsy kynul svým přátelům, aby ho následovali. Odešli bez mnohých poklon, jen Vávra, nemohu a jak jsem se do toho svou dobrotou zatáhl. A později, nepřinesu-li svým věřitelům hotové peníze, jsem kaput, bůh ví, že kaput! Krvavě slzy bych plakal při pomýšlení, co z toho vzejde!"

"No, no, snad nebude tak zle?"

"Zle bude, zle, vzácný pane měšťanost! Už to mám všechno připraveno — tadyhle ve stolků a zítra to dám advokátu. S krvavějším srdcem — ale není pomoci. Bůh ví, že není! Člověk musí hájit sám sebe a svou kůži. Konec bližší —"

"Dobře, dobře," přerušil jeho heřkavání farář. "Když nemůžete čekat, nemůžete. A soused Vávra a Benák musí platit!"

"Tak, tak! Platit — to je slovo, velebnosti! Čekal bych rád, ale nejde to."

"Právě proto přicházíme, abychom vám ušetřili bolest i rozpaků," řekl farář chladně. "Dejte sem směnky! Vyplatíme je."

Vávra i Benák zůstali jako zkamenělí, Jarolímekovi již tušili, že má farář cosi za lubem, spokojeně se usmívali. Sachsl vyvalil na mluvčího oči a zbledl. Nemohl a nechtěl věřit sluchu. Kořist, již měl tak pěkně zatažen, že by mu měla uniknouti?

"Nu, neděvejte se, jako byste byl spadl s měsíce! Dejte sem směnky a my vám dáme vaše peníze," řekl farář důrazně, odloživ přátelskou masku.

Sachsl chtěl cosi namítati, ale pohlednuv na tvář svého protivníka, pochopil, že bylo by vše marno.

"Tak zaplatit? Zaplat pán bůh!" zajásal strojeně. "Ani jsem se nenadál. Ale odlehčí se mi a není ani třeba všechno majetnou. Něco může zůstat viset!"

"Všecko do krejearu! Kdo zůstává viset, tomu se časem může klička zadržnouti," pšíně řekl purkmistr.

"Jak pánové poroučí! Tim lip pro mne, tím lip!" radoval se na oko Sachsl a vida nezbytí, otevřel zásuvku svého stolků, z ní vyndal několik smének. Nervosně se chvějící ruce křehovitě prohrabávaly se v papírech, a nimně se takto těleso loučil. Konečně vida, že jich už neudrží, položil je na stůl. Stůl přemáhaje v sobě vztek a lítost, jež jim lomcovaly, rozkládal osudné papírky. Šině tak zamyšleně heky zvolna, aby se vyznamenal a toho čístejšího překvapení a náhradu dechu.

"Pane purkmistré!" prosil farář. "Přepočítejte to s tím, jak s tímí ciframi nerad —"

"Osmáček stovčích! Osmáček!" vítězoslavně křikl Sachsl, doufaje, že vysoká cifra v posledním chvíli ještě odstraní navízané prostředky. Led pan farář jen trochu zamrkal a již tahal z kapsy sábitou tabučku.

"Shoduje se?" obrátil se na purkmistra, jenž v rozčilení ne mohl se dopřítatí, až Vávra skom mu vsadil papírky a rozčarován rukou.

"Shoduje se!" divnědí.

"Tak — takle to je tedy vaše a to vše naše." řekl farář vyčkávaně na stůl. Ale hned přikryl je rukou a dotal: "Ale náze by

domi nemá, takhle člověka polekat, když přijde k svým penězům."

"Puj na tebe, Kraus! To's kšoftman, když nevidíš dál, než za špičku nosu! Nevíš, co to znamená! Tak jsem je držel. Dva grunty mohly být i mě a za pae. Za pár let celá Lhota mohla býtí mou a já tam pánem, jako bratr v Pořežíně!"

Kraus zváněl, neboť pořežínský Sachsl byl již velikým boháčem, a jeho příklad hoden následování.

"No, má, Leopold! Vyklouzni ti, ale ty jim — jak tě znám — otevřeš nová dvířka, aby ti tam zase vklouzli!"

"A vklouzou!" potěšil se Sachsl. "Ale teď jsem přišel, abychom se dohodli, kolik toho máme oba dohromady mezi nimi."

Po chvíli vracel se Sachsl domů nadobro utišen, ale přesto vře nenávisť k těm, v nichž spatřoval své soky. Přezval od Krause, jenž neměl tolik energie, kolik ji od něho žádal, jeho pohledy, a teď se těšil, jak zahraje těm "besedářům". Jasný příklad jeho pořežínského bratra tanul mu před očima.

I ten, dnes postraš celého sousedního okresu, přišel před časem do Pořežína s pytlím na zádech, jako kdysi Kraus do Letčan. A za nedlouho stal se pánem celé vesnice. Začal s malými půjčkami, pak se směnkami a ke každému poníženému uctivý žádáček náhle jakoby byl o hlavu vyrostl a v páteři se srovnal. I hlas jeho nabyl jiného zvuku a zněl rozkazově a ne již tak huňhavě a sladce, jako dříve. A kdežto dříve každému chalupníčku uctivě "onikal", zvykl si teď úsečně a krátce "vy", ba časem rozkřikl se na čeled, mezi níž byl i bývalý majitel jedné z jeho živností, drsným "ty!" — Rozumí se, že i chování občanstva k němu se dle toho změnilo. Nebylo již v celém Pořežíně člověka, jenž byl by nevisel u "milostpána" či "pantafínka" na černé tabuli. A ubožáci i robotovat musili té nové vřehnosti, ba i ruce libat paní Sáře, jež ochotně je vždy nastavovala. A zdálo se, že ten tupý lid nechtěl svou bídu a pokoření.

Na všecku tu bídu, již bratr jeho způsobil, myslil nyní Sachsl a v duchu si líhoval a přísahal, že i zde nebude jinak —

Zatím sousedé došli v radostné, ale němémě vážné náladě do Besedy. Celou cestu nikdo nepromluvil, až teprve když oetili se mezi čtyřmi stěnami útulné místnosti, rozvázaly se jim jazyky.

"Překvapil jste nás, velebníčku, překvapil," ozval se první Václav. "Takhle jsem to nečekal."

"Ale je tak dobře?" radoval se ptal farář.

"Aby to bůh jenomstánu odplatil! Nikdy nezapomeneme," ujšťoval Vávra; tiskna kněží ruku.

"Byla to panos v pravý čas. Ze všech drápů jste nás vysvobodil," přibál Benák. "Svítil už o číma jako ten dravec, když se k šloku chystal!"

"Ale bůh těm druhým, kteří přijdou na řadu," rozpomenul se Vávra, "nejmne-li se jich jenomstánu a panem purkmistrem."

"Sami dva bychom všechno nezomhli. To musí záložna —"

"Tak, tak," vmlsil se do voči Václav. "I poslední dluh převedeme na záložnu, jen on nám zastupí, že dráta. Velebný pane, mohl by se sčísti říši, ale dráta a spáče soule záložně."

"Na občanství nemůžeme spolít," ptal se Vávra trochu strachem.

"Občanství řídíme, na vmdoků, když bez nářítie, tu na dráta spíš, ale záložna si to stíží do kníž. Vycházela Václav.

"Do kníž? Ej, toť snad přece!" vzděvil se Vávra.

"I záložny tu žijí napje," rozčítával Václav. "Hospodářstvo a občanství proučí a to je vědka občanství."

"Ale vždyť já přece neustávám! Toť už ne, když užto státní a říši," hrozil Vávra, aby se keřl rozpaků.

"Václav, váno a váno, je jte šubřil šubřil. Však proto jme

si také řekl, že vás neopustíme. Ale v záložně to je jako při kartách: bratr — nebratr, všem stejnou měrou!"

"Ale ty výlohy s vkladem —"

"Nejsou tak velké a stojí vždy za tu bezpečnost, již záložně poskytnete, aby ona zase těm, od nichž přijímá peníze, mohla se zaručiti za jistotu."

"Jakživ jsem takovou špinu na gruntě neměl," vytahoval Vávra trumfa za trumfem.

"Však jen proto jste upadl do takových rukou, že jste nehledal laciné peníze, jež při poskytnutí jistoty mohli jste míti."

(Pokračování.)

Nepříjemné sny.

Kdo jest často pronásledován nepříjemnými sny nebo rušeným, neklidným spánkem, může bezpečně počítati na to, že jeho záživání není v pořádku a že musí změnit způsob svého žití. Nejdrívě musí dbáti, jako při všech chorobách zažívací soustavy, o to, aby dobře vyčistil vnitřnosti a zároveň je sesílil tak, aby byly schopnými zastati svou práci. V tom ohledu není léku nad Trine-rého Léčivé Hořké Víno, které jest nyní mnohem rychlejším a různějším a jistě uspokojí každého. Lidé trpící častou a tvrdšíjnou zácpou, mohou úplně spolčhati na to, že tento lék je zbaví všech obtíží podobných a že v krátkém čase úplně je vyléčí. Při nevolnosti od žaludku, krkání, nadmutí, vrhnutí, častých bolestech hlavy, zádušivosti a slabosti má tento lék vždycky výborný účinek. V lékárnách. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Illinois.

Dr. F. J. PETR.

český lékař a ranhojčí
léčivě významně operátor
české nemocnice v Praze
Nemocem českým výnimo zvláště
vornost. Průběh operace všeho druhu.
TEL. DOUGLAS 3325
Obydlí a úřadovna: 1263 úlní 16. ul.
Předplácejte se na "Česko-Americký Venkov".

Zdarma všem trpícím mužům, ženám a dívkám.

Obdržíte na zkoušky lék zdarma na několik dnů.
Žádný patentní lék.

Wheelerovo Bylinné thé je silitel jater, ledvin a krvečistitel.

Muži, ženy, dívky a starouškové.
Často nevíte, co Vás více bolí, a tu náš lék dá úlevu a zdraví.
Píšte ještě dnes!

Jest to čistý přírodní lék a poskytné úlevy při zácpě, záduše, kyselosti v žaludku, žlučnatosti, obtížném trávení, jaterních obtížích, bolestech hlavy, červech, bolesti v zádech, nezáživnosti, malarii, kašli, nastuzení, bolavém hrdle, zlaté žile, revmatismu, neuralgii, dně, bolesti v boku, bolesti v kráži, rozčilenosti, zemdenosti, ztrátě chuti k jídlu, ospalosti, žloutence, pupencích, vyrážce, tasemnicí, svrabu, vodnatelosti, srdeční vadě, boulic, nádorech, lišejích, zastaralých bolestech a všech nepořádekch krve a ledvin.
Chuti jest velice příjemné.

V případě nevolné stolice, nejsou pocifovány špatné výsledky, ani bolestný, odporný pocit jako při užívání jiných prostředků. Jest to prostředek, dodávající chuti, svěžesti a síly celé soustavě, v jakémkoliv stádiu a nemoci. Každá bylina v něm koná svou zvláštní povinnost v těle.

Máme též zaručené léčení pro KATAR. Trpící, slabé, unavené, předčasně sestárlé matky a ženy, slabé a bledé dívky: Máme zvláštní léčení pro všechny bolestné, eboulostivé nemoce žen a dívek v jakémkoliv případě a stádiu. Neodkládejte z léčením až bude pozdě. Zachraňte Vaše zdraví. Jsme vždy trpícím mužům, ženám a dívkám k službám. Na tisíce krajanů uživalo a užívá naše léky k úplné spokojenosti a kdo jednou naše léčení zkusil, sám ho z vlastního přesvědčení dále doporučuje trpícím. Popíšte s důvěrou svou nemoc a pošlete Vám obratem pošty poradu a lék zdarma na několik dní na zkoušku a knižičky o nemocích. Nepošlejte peněz! Zkouška Vás přesvědčí. Račte psát anglicky neb česky. Adressa:

MARIE VOTÝPKA, c. of 9x2mtf
Theopholine Remedy Co., Dept. 10, So. Bend, Ind.

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD

Pravidelná poštovní a proploavební doprava
z Baltimore do Brémen
přimo po nových dvoustrubových poštovních parnicích od 1200 do 10,000 tun nosnosti:
Rhein, Maán, Neckar, Cassell, Breslau, Koeln, Hannover, Frankfurt, Brandenburg, Chemnitz.
II. kajuta z Baltimore do Brémen od \$55.00 nahoru.
Tyto parníky mají pouze jednu třídu kajutní, která označena jest jako II. kajuta.
Výše jmenované parníky jsou výhradně nové, vštěně zbudované a sklovy zařizované, pokoje kajutní na palubě. Elektrické osvětlení ve všech prostorách.
Další zprávy podávají generální jednatelé aneb jejich zástupci v zemi.
A. SCHUMACHER & CO., No. 7 S. Gay St., Baltimore, Md.
H. CLAUSENIUS & CO., 95 Dearborne Str., Chicago, Illinois.

Severovy Léky jsou připravovány v moderní laboratorii od zkušených lékárníků.

KAŠEL A NASTUZENÍ

nemusi nikdo trpěti, nebo obě dá se vyléčiti. Mnohé přípravy poskytnou jen dočasnou úlevu, avšak

SEVERŮV BALSÁM PRO PLÍCE

a Tabletky proti chřipce a nastuzení léčí trvale. Tabletky odstraní nastuzení a odvrátí jeho vážné následky. Balsám pro plíce zastaví kašel, utiší podráždění, uvolní a vypudí hlen a uční dýchání lehčím.
Cena 25 a 50 centů.

Severovy Léky doporučují a prodávají lékárníci. Při koupi udejte výslovně, že chcete 'Severovy léky'.

<p>Severův OLEJ SV. GOTHARDA</p> <p>Dobrá, když žaludok se zapouští hořkostí, státní ústředí, rozčarování úst, na pokročilý a bolest v zádech. Zvláště v nemocnicích a zdravotních ústředích, což vždy provede a provede.</p> <p>Zkuste jej!</p> <p>Cena 50 centů.</p>	<p>Severův ZIVOTNÍ BALSÁM</p> <p>posiluje a vztahuje ochablé těleso, rozčarování a pánobí vřehosti proti každé nevolnosti, dně, žloutence a nepořádekch jater. Tento balsám, účinně léčí v odličné míře každý ústředí. Často ho lze v prostředích státosti.</p> <p>Užívejte jej!</p> <p>Cena 25 centů.</p>
--	--

W. F. SEVERA Co.

Porada lékařská od zkušeného lékaře zdarma